Lietas Nr. A420156615
Lietas arhīva Nr. A42-01566-15/38

**ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA**
**RĪGAS TIESU NAMS**

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Liepājā 2015.gada 29.maijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Blūma,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. D/ pieteikuma par Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2014.gada 17.oktobra lēmuma Nr.2DA-14-811-ap atcelšanu.

**Aprakstošā daļa**

[1] 2014.gada 19.augustā Rīgas pilsētas būvvalde (turpmāk – Būvvalde) pieņēma lēmumu Nr.BV-14-4705-ap „Par adreses maiņu ēkai ar kadastra apzīmējumu /numurs/ un adreses precizēšanu telpu grupām /adrese/" (turpmāk – Sākotnējais lēmums), ar kuru nolemts mainīt ēkai ar kadastra apzīmējumu /numurs/(turpmāk – Otrā ēka) adresi no /adrese/ (klasifikatora kods: /numurs/) uz adresi /adrese A/, precizēt adreses pierakstu ēkā ar kadastra apzīmējumu/numurs/esošajām telpu grupām, kā arī likvidēt trīs Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmā reģistrētas adreses /adrese/; /adrese/Rīga, un /adrese/ *(lietas 28.-44.lapa)*.

Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, pieteicēja /pers. D/ to apstrīdēja Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentā (turpmāk – Departaments) *(lietas 24.-27.lapa)*.

2014.gada 17.oktobrī, izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, Departamenta direktora p.i. pieņēma lēmumu Nr.2DZ-14-811-ap (turpmāk – Lēmums), ar kuru Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts *(lietas 15.-17.lapa)*.

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[1.1] Būvvaldes tiesības mainīt adreses savā administratīvajā teritorijā esošajām ēkām un telpu grupām izriet no Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 17.panta ceturtās prim daļas, Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumu Nr.1269 „Adresācijas sistēmas noteikumi" (turpmāk – Adresācijas noteikumi) 8.punkta un 29.punkta un Rīgas domes 2008.gada 21.jūlija nolikuma Nr.117 „Rīgas pilsētas būvvaldes nolikums" (turpmāk – Būvvaldes nolikums) 1.punkta un 7.2.8.apakšpunkta.

[1.2] Būvvaldei neatkarīgi no jebkādu personu iesniegumiem un tajos izteiktajiem lūgumiem ir tiesības lemt par adrešu piešķiršanu un maiņu gadījumos, ja konstatēta neatbilstība normatīvo aktu prasībām. Iesniedzējas minētajiem īpašumtiesību aspektiem nav saistības ar adresācijas sistēmu un īpašumtiesību jautājumi nevar pēc būtības ietekmēt adrešu piešķiršanas un maiņas nepieciešamību. Dzīvokļu īpašnieku biedrības „/nosaukums/" (turpmāk – Biedrība) iesniegums un tajā izteiktais lūgums kalpoja tikai kā informācija par adresācijas pamatprincipiem neatbilstošu adrešu esamību Rīgā.

[1.3] Sākotnējā lēmuma pieņemšanas procesā iespējamo adresātu viedoklis netika noskaidrots, jo Sākotnējais lēmums ir obligātais administratīvais akts. Konkrētajā gadījumā Sākotnējā lēmuma iespējamo adresātu sniegtais viedoklis nevarētu ietekmēt Sākotnējā lēmuma saturu pēc būtības.

[1.4] Lēmumā apstiprināts pieteicējas apgalvojums, ka ar Sākotnējo lēmumu adrese mainīta tikai Otrajai ēkai, savukārt nekustāmajā īpašuma /adrese/ (kadastra Nr./numurs/) ietilpstošajai ēkai ar kadastra apzīmējumu/numurs/(turpmāk – Pirmā ēka) un ēkai ar kadastra apzīmējumu /numurs/(turpmāk – Trešā ēka) joprojām ir vienāda adrese, tomēr tas nav pamats Sākotnējā lēmuma atcelšanai.

[1.5] Lai arī Adresācijas noteikumu 20.punkts, pieļauj papildināt numuru gan ar latviešu alfabēta lielo burtu, gan ar mazo burtu „k" un defisi, aiz tās norādot korpusa numuru, Būvvalde izvēlējusies piemērotāko adreses veidu, attiecīgo numuru papildinot tikai ar citu lielo burtu, jo 1) Būvvaldes prakse liecina, ka pārsvarā gadījumu ar lielajiem burtiem tiek papildināti tieši dzīvojamo ēku numuri, korpusi saistāmi ar nedzīvojamo ēku adresēm, tostarp rūpnieciskajās teritorijās; 2) pieteicējas piedāvātā adrese ir samērā grūti uztverama, jo adreses pieraksts līdz telpu grupas līmenim, piemēram, /adrese/, ir ievērojami grūtāk uztverams nekā /adrese/.

[1.6] Adrese /adrese/, kurā reģistrēts /pers. G/ piederošs birojs, pamatoti tika likvidēta, jo, pārbaudot Otrajā ēkā esošās telpu grupas - adresācijas objektus - Būvvalde nekonstatēja minētās telpu grupas esamību. Jautājums par to, kā rīkosies šīs adreses /adrese/, kas likvidēta ar Sākotnējo lēmumu, faktiskie lietotāji, ja tādi ir, nav Būvvaldes un Departamenta kompetencē.

[2] 2014.gada 20.novembrī tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

[2.1] Būvvaldei, ievērojot Adresāciju noteikumu 9.1.punktu, bija pienākums nomainīt adresi Otrajai un arī Trešajai ēkai, tādējādi radot loģisku un sakārtotu adresāciju. Situācija, kad Pirmajai ēkai adrese ir /adrese/, Otrajai ēkai - /adrese/un Trešajai ēkai – /adrese/radīs papildus haosu un šāda adresācija ir neloģiska.

[2.2] Lēmuma pieņemšanas procesā nav izvērtēti visi lietas apstākļi un tas pieņemts, neievērojot ne samērīguma, ne vienlīdzības, ne arī tiesiskās paļāvības principu.

[2.3] Iepriekš adreses bija identificējamas ar katru konkrēto dzīvokli un tās neatkārtojās. Būvvalde, mainot adresi telpu grupai, ir pārkāpusi

pašvaldības deleģēto funkciju, jo pašvaldība būvvaldes nolikumā būvvaldei ir deleģējusi tikai un vienīgi funkciju piešķirt adreses, ne tās mainīt, kā to paredz Apdzīvoto vietu likums. Tāpat Būvvaldei nebija tiesību arī lemt par adrešu likvidēšanu. Tādējādi Būvvalde, lemjot par adrešu likvidēšanu, ir pārkāpusi savas pilnvaru robežas.

[2.4] Pieņemot lēmumu par adrešu maiņu, iestāde nav izvērtējusi nevienu administratīvo pamatprincipu un akts ir ticis pieņemts tikai un vienīgi Biedrības biedru interesēs, lai pēc tam šīs Biedrības biedriem būtu iespēja nomainīt ēkas apsaimniekotāju. Pieteicējas ieskatā Biedrības mērķis ir civiltiesisku jautājumu risināšana ar administratīvā procesa palīdzību.

[3] Paskaidrojumā tiesai *(lietas 21.lapa)* Departaments pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

**Motīvu daļa**

[4] Tiesa, izvērtējot lietas apstākļus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots.

[5] Saskaņā ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumu Nr.11242 īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/ (kadastra numurs /numurs/), kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs/, uz kuras atrodas trīs piecstāvu dzīvojamās ēkas (turpmāk – Nekustamais īpašums), reģistrētas kopīpašniekiem Centrālai dzīvojamo māju privatizācijas komisijai, /pers. G/, /pers. D/ un dzīvokļu īpašniekiem.

2014.gada 29.jūlijā Būvvaldē saņemts Biedrības iesniegums par adreses maiņu Otrajai ēkai no /adrese/ uz /adrese/ *(lietas 45.-47.lapa)*. Šajā iesniegumā norādīts uz problēmām Otrās ēkas apsaimniekošanā, kā rezultātā dzīvokļu īpašnieki pieņēmuši lēmumu mainīt Otrās ēkas apsaimniekotāju, bet vienīgais šķērslis, lai ar Biedrību noslēgtu atsevišķus līgumus, ir tas, ka Nekustamajam īpašumam ir viena adrese.

Būvvalde konstatējot, ka Pirmajai ēkai, Otrajai ēkai un Trešajai ēkai ir vienāda adrese - /adrese/un, ņemot vērā to, ka Pirmā ēka atrodas tuvāk ielai un Biedrības lūgumu mainīt adresi Otrajai ēkai, Būvvalde mainīja Otrās ēkas adresi uz adresi /adrese/, precizēja adreses pierakstu Otrajā ēkā esošajām telpu grupām, un likvidēja trīs Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmā reģistrētas adreses /adrese/; /adrese/; /adrese/.

Pieteicēja uzskata, ka, mainot adresi tikai vienai no trim ēkām, nav saskatāms Lēmuma tiesiskais mērķis, kas būtu sasniegts, mainot adresi arī Trešajai ēkai, vai arī mainot adreses visām trim ēkām, katrai pieliekot klāt korpusa apzīmējumu (/adrese/, /adrese/, un /adrese/). Būvvalde, mainot adresi telpu grupai, ir pārkāpusi pašvaldības deleģēto funkciju, jo pašvaldība būvvaldes nolikumā būvvaldei ir deleģējusi tikai un vienīgi funkciju piešķirt adreses, ne tās mainīt. Tāpat Būvvalde, lemjot par adrešu likvidēšanu, ir pārkāpusi savas pilnvaru robežas.

Tādējādi tiesai jāpārbauda, vai pamatoti mainīta Otrās ēkas adrese uz adresi /adrese/, precizēts adreses pieraksts Otrajā ēkā esošajām telpu grupām, un likvidētas trīs Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmā reģistrētās adreses.

[6] Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 17.panta ceturtās un 4.[1]daļas nosacījumiem adresācijas sistēmas pamatprincipus, adrešu piešķiršanas, adrešu reģistra uzturēšanas kārtību, kā arī informācijas reģistrācijas un aprites kārtību nosaka Ministru kabinets. Adresi piešķir, maina, precizē vai likvidē saskaņā ar likumu vai pašvaldības lēmumu.

Adresācijas noteikumu 3.punkts noteic, ka adrese ir hierarhiski sakārtotu nosaukumu un numuru – adreses elementu – kopa, kas nodrošina adresācijas objekta atrašanās vietas noteikšanu valstī un ko reģistrē adrešu reģistrā.

Saskaņā ar Adresācijas noteikumu 8.punktu apbūvei paredzētajai zemes vienībai un ēkai pašvaldības dome vai tās pilnvarota institūcija piešķir, maina, likvidē nosaukumu vai numuru saskaņā ar teritorijas plānojumu, detālplānojumu vai zemes ierīcības projektu.

Adresācijas noteikumu 29.punkts paredz, ka lēmumā par adreses maiņu pašvaldības dome vai tās pilnvarota institūcija norāda: 1) adresācijas objekta atbilstību konkrētam šo noteikumu 2.punkta apakšpunktam; 2) hierarhiski augstākos adresācijas objektus. Lēmumā var neiekļaut republikas pilsētas un novada nosaukumu; 3) līdzšinējo adresācijas objekta nosaukumu vai numuru; 4) jauno adresācijas objekta nosaukumu vai numuru; 5) adresācijas objekta kodu Adrešu klasifikatorā.

Rīgas domes 2008.gada 21.jūlija nolikuma Nr.117 „Rīgas pilsētas būvvaldes nolikums" 1.punkts noteic, ka Rīgas pilsētas būvvalde ir Rīgas domes priekšsēdētāja pakļautībā esoša pašvaldības iestāde, kas pārzina un kontrolē būvniecību Rīgas pilsētā, bet saskaņā ar 7.2.8.apakšpunktu Būvvalde pieņem lēmumus par adreses piešķiršanu zemesgabaliem, ēkām un telpu grupām.

No iepriekš minētā izriet, ka Būvvaldei ir tiesības pārskatīt esošo faktisko situāciju un pieņemt atbilstošu lēmumu (par adreses piešķiršanu, maiņu, precizēšanu vai likvidēšanu). Līdz ar to atzīstams par nepamatotu pieteicējas arguments, ka Būvvalde, mainot adresi telpu grupai un lemjot par adrešu likvidēšanu, ir pārkāpusi savas pilnvaru robežas.

[7] Adresācijas noteikumu 2.9.apakšpunkts noteic, ka adresācijas objekts ir: dzīvošanai, saimnieciskai, administratīvai vai publiskai darbībai paredzēta ēka vai reāli nodalīta ēkas daļa.

Šo noteikumu 6.1. un 6.2.apakšpunkts noteic, ka adresācijas sistēmai piemēro šādus pamatprincipus: administratīvajā teritorijā adrese nedrīkst atkārtoties un katram adresācijas objektam piešķir vienu adresi.

Adresācijas noteikumu 19.1.apakšpunkts noteic, ka pilsētās un ciemos zemes vienību un ēku numurus piešķir šādā kārtībā: ielās – no ielas sākuma augošā secībā virzienā no apdzīvotās vietas centra uz nomali, ielas kreisajā pusē piešķirot nepāra numurus, labajā pusē – pāra numurus;

Atbilstoši Adresācijas noteikumu 20.1. un 20.2.apakšpunktam, lai izvairītos no iepriekš piešķirtu numuru atkārtošanās, zemes vienības un ēkas numuru papildina: ar latviešu alfabēta lielo burtu (bez diakritiskām zīmēm); ar mazo burtu "k" un defisi, aiz defises norādot korpusa numuru.

Adresācijas noteikumu 21.punkts paredz, ka pilsētu un ciemu teritoriju daļās, kur ir ielas, apbūvei paredzētai zemes vienībai vai ēkai numuru piešķir saistībā ar tuvāko ielu, no kuras attiecīgajā daļā var nokļūt.

Tādējādi, ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmā reģistrētā adrese /adrese/ atkārtojas Pirmajai ēkai, Otrajai ēkai un Trešajai ēkai, ka minētajām ēkām piekļūšanas iespējas ir no Visvalža ielas, kā arī tās atrodas Visvalža ielas nepāra numuru pusē starp adresācijas objektiem ar adresēm /adrese / un /adrese/, tiesa uzskata, ka iestāde pamatoti Otrajai ēkai mainīja adresi uz adresi Rīga, Visvalža iela 3B, jo Pirmā ēka atrodas vistuvāk Visvalža ielai, tāpēc tai saglabājama adrese /adrese/. Tiesa piekrīt iestādei, ka šajā gadījumā ir izvēlēts piemērotākais adreses veids, attiecīgo numuru papildinot tikai ar citu lielo burtu, jo adreses pieraksts līdz telpu grupas līmenim, piemēram, /adrese/, ir ievērojami grūtāk uztverams nekā /adrese/, tāpat arī uztveramība saistīta ar orientēšanos apvidū, proti, dzīvojamo māju rajonā intuitīvi vienkāršāk un loģiski saprotamāk ir orientēties gadījumā, kad ēku numuri papildināti vien ar lielajiem burtiem, nevis saistīti vēl ar korpusiem.

Tāpat, tiesas ieskatā, atbilstoši Adresācijas noteikumu 3.punktam, kas noteic, ka adrese ir hierarhiski sakārtotu nosaukumu un numuru – adreses elementu – kopa, iestāde pamatoti veica ēkā esošo telpu grupu adrešu maiņu. Tā kā Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmā ir reģistrētas telpu grupas adreses, kurām nav piesaistītas telpu grupas jeb adresācijas objekti, tad atbilstoši Adresācijas noteikumu 30.punktam, kas noteic, ka adresācijas objektam beidzot pastāvēt, pašvaldības dome vai tās pilnvarota institūcija pieņem lēmumu par adreses statusa maiņu adrešu reģistrā, pamatoti likvidētas

grupu adreses /adrese/; /adrese/; /adrese/.

[8] Uz pieteicējas norādīto argumentu, ka Lēmums pieņemts tikai Biedrības biedru interesēs, tiesa norāda, ka, konstatējot neatbilstību normatīvo aktu prasībām (adrese /adrese/ atkārtojas Pirmajai, Otrajai un Trešajai ēkai), iestādei ir pienākums savas administratīvās teritorijas adresācijas sistēmu sakārtot atbilstoši normatīvo aktu prasībām neatkarīgi no jebkādu personu iesniegumiem.

Pieteicējas iebildumi pēc būtības ir vērsti uz to, ka vienlaicīgi ar Lēmumu netika nomainīta adrese arī Trešajai ēkai. Tiesa piekrīt pieteicējas norādītajam, ka būtu loģiski un saprotami, ja tiktu mainīta adrese arī Trešajai ēkai uz /adrese/, tomēr apstāklis, ka adrese nav nomainīta Trešajai ēkai, nav pamats Lēmuma, ar kuru mainīta adrese Otrajai ēkai, atcelšanai. Lēmumā norādīts, ka Būvvalde realizē vērienīgu adresācijas sakārtošanas projektu Rīgas administratīvajā teritorijā, kura ietvaros plānots sakārtot lielāko daļu adrešu, kas, tostarp neatbilst Adresācijas noteikumos atspoguļotajiem adresācijas pamatprincipiem un turpinot minētā projekta realizāciju, tiks veikta arī adrešu sakārtošana attiecībā uz Pirmo un Trešo ēku. Turklāt, ja pieteicēja uzskata, ka attiecīgajiem adresācijas objektiem nav sakārtota adresācijas sistēma atbilstoši normatīvo aktu regulējumam, pieteicējai ir tiesības vērsties Būvvaldē ar iesniegumu par adreses maiņu ēkām, kuru izskatot Būvvalde pieņems atbilstošu lēmumu.

Administratīvā procesa likuma 62.panta otrās daļas 3.punkts noteic, ka personas viedokļa un argumentu noskaidrošana nav nepieciešama, ja no gadījuma būtības izriet, ka personas viedokļa noskaidrošana nav iespējama vai nav adekvāta. Konkrētajā gadījumā iestādei bija jāizdod obligātais administratīvais akts, jo likumdevējs pašvaldībai nav piešķīris rīcības brīvību mainīt vai nemainīt ēkai adresi, ja ir iestājušies Adresācijas noteikumos noteiktie apstākļi. Pieteicējas viedoklis nevar ietekmēt pieņemamo lēmumu un pieteicējai nav tiesību izvēlēties adresi, bet tā ir nosakāma atbilstoši tiesību normās noteiktajai kārtībai, līdz ar to pieteicējas viedokļa noskaidrošana šajā lietā nav adekvāta. Pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumā ir norādījusi savus iebildumus, kuri Lēmumā ir izvērtēti un uz tiem ir sniegta atbilde.

[9] Procesuālās ekonomijas nolūkā tiesa neanalizē pārējos pieteicējas izvirzītos argumentus, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības.

[10] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa atzīst, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma, 246. – 251.pantu un 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

**nosprieda**

*noraidīt* /pers. D/ pieteikumu par Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2014.gada 17.oktobra lēmuma Nr.2DA-14-811-ap atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese S.Blūma